

## ATTENTIE

Zoals reeds eerder vermeld zijn binnen het Genootschap enkele studiegroepen opgericht, die zich bezig houden met de bestudering van een bepaald facet van het natuurgebeuren. De studiegroepen organiseren zowel vergaderingen als excursies, terwijl bovendien specifieke onderzoeken worden verricht. Belangstellenden kunnen inlichtingen inwinnen bij:

### Vogelstudiegroep

W. Vergoossen, Brugweg 20 Echt.

### Plantenstudiegroep

D. de Graaf, Bosquetplein 7 Maastricht.

### Paddestoelenwerkgroep

H. de Vries, Rd. Hoenstr. 41 Brunssum

### Studiegroep "De Schinveldse Bossen en de Brunsummerheide"

P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2 Schaesberg.

### Studiegroep amfibieën en reptielen

(in oprichting)

W. Vergoossen, Brugweg 20 Echt

### Cryptogamen-werkgroep

(in oprichting)

I. Spica, Kokelestraat 94 Kerkrade

## BOEKBESPREKING

DSM-kalender 1980: Wilde pracht. Uitgave Voorlichtingsdienst van DSM, Postbus 65, Heerlen, NL. 86 pagina's; foto's: K. van Straaten; tekst: J. Th. Ter Horst.

In de reeks fraaie kalenders, die de huidige DSM, vroeger Staatsmijnen in Limburg, sedert vele jaren uitgeeft, zijn al verscheidene interessante aspecten van de streek waarin DSM geworteld is, Zuid-Limburg, aan de orde geweest. Naast cultuurhistorische, zijn er ook enkele natuurhistorische onderwerpen in behandeld. Zo verscheen in 1962 de kalender met als titel: "Het stenen bloembed", waarin voor het eerst uitgebreid aandacht werd gevraagd voor de flora van de storthopen of "steenbergen" van de Staatsmijnen.

Thans ligt de kalender 1980 op tafel waarin uitvoerig aandacht wordt geschonken aan de inheemse flora van Zuid-Limburg. Dit gebeurt aan de hand van een goede, overzichtelijke tekst, die geschreven is door de gepensioneerde medewerker van Staatsbosbeheer in Limburg, de heer J. Th. Ter Horst.

Onder de titel "Bloemlezing uit de flora van Zuid-Limburg" heeft de auteur een vrij volledig, en voor iedere geïnteresseerde lezer begrijpelijk overzicht gegeven van de flora van dit gebied. Hierbij

is niet voorbijgegaan aan de voor de wilde planten zo belangrijke invloed van de bodemgesteldheid en van de mens. Het is zeer toe te juichen, dat de schrijver naast de gewoonlijke paradepaardjes op floristisch gebied, zoals de kalkgraslanden, hellingbossen en de zinkflora, óók aandacht heeft willen geven aan de een te weinig gewaardeerd gebied van Zuid-Limburg, namelijk de Noord-Oost hoek. In dit gebied rond Schinveld en Brunssum zijn nog slechts enkele fragmenten over van de voormalige biologische rijkdommen.

Door middel van tekst en goede foto's wordt dit gebied terecht ook in de schijnwerpers gezet.

Naast veel waardering voor de tekst als geheel, zijn er ook enkele kritische opmerkingen te maken. Deze betreffen o.a. de groeiplaatsaanduidingen van enkele soorten. Zo wordt ten onrechte gezegd, dat soorten als *Orchis morio* (Harlekijn), p. 11, *Primula veris* (Echte sleutelbloem), p. 12 en *Orchis militaris* (Soldaatje), p. 14, typisch zouden zijn voor hellingbossen. Op pag. 17 staat te lezen, dat er in Zuid-Limburg geen parasitaire orchideeën voorkomen. Hierbij is echter de niet eens zo geweldig zeldzame *Neottia nidus-avis* (Vogelnestje) over het hoofd gezien. Op pag. 46 wordt ten onrechte de indruk gewekt, dat het voorkomen van *Narcissus pseudonarcissus* (Wilde narcis) nabij de boswachterswoning in het Gerendal, een spontane vestiging van deze soort betreft. Deze suggestie wordt door de bijgeplaatste foto nog versterkt.

Wat de foto's betreft, deze zijn gemaakt door de heer K. van Straaten, en zijn doorgaans van hoge kwaliteit. Ook hierdoor wordt een goed beeld gegeven van de diverse aspecten van de Zuid-Limburgse flora, al kan ook deze fotograaf de verleiding niet weerstaan om de fotogenieke orchideeën onevenredig veel aandacht te geven. Vele grassen zijn dit echter eveneens, en deze plantenfamilie ontbreekt geheel in de detailfoto's. Enkele foto's van planten zijn wat betreft de kleur nogal afwijkend van de werkelijkheid, zoals die van *Orchis mascula* (Mannetjes orchidee) p. 16, *Polygonatum verticillatum* Kransbladsalomonsezel, p. 20 en *Adoxa moschatellina* (Muskuskruid), p. 20. Op pagina 23 lijkt het alsof het blad van de Braam bij de bloeiende *Hypericum perforatum* (St. Janskruid) hoort, en dit-zelfde is op pag. 29 het geval, waar een blad van *Sanguisorba minor* (Kleine pimpernel) bij een bloem van *Helianthemum nummularium* (Gestippeld zonneroosje) is afgebeeld.

De DSM kalender 1980 zal ongetwijfeld door velen nog jarenlang als een kostelijk bezit in de boekenkast worden bewaard en vaak met plezier ter hand genomen. Samenstellers en uitgever zijn er in dit kalender-boekwerk in geslaagd een goed beeld te geven van de inheemse flora en de groeiplaatsen ervan in Zuid-Limburg.

J.H. Willems